

Til: Se mottakerliste

Om NOU 2013:15 – Når det virkelig gjelder... og utvalgets anbefaling om avvikling av Politireserven

Vi som står bak dette brevet representerer mange av mannskapene i Politireserven som har deltatt på de større øvelsene for samfunnssikkerhet og beredskap som har vært arrangert på Østlandet i de senere år. Mange av oss tilhørte det som frem til juni 2011 ble kalt Oslostroppen. Vi har erfaring fra Øvelse Oslo 2006, Øvelse Tyr 2007, 2008, 2012, og senest i april i år ved en stor antiterrorøvelse i Stavern. Flere tjenestegjorde også da Politireserven lå under Oslo politidistrikt, og ble flere ganger anvendt under utdelingen av Nobels fredspris og andre store arrangementer.

Evalueringsrapporten etter øvelse Tyr 2012,

http://brage.bibsys.no/politihs/bitstream/URN:NBN:no-bibsys_brage_36966/1/evaluering_Tyr2012.pdf (side 87 – 92),

gir en god beskrivelse av Politireserven som bistandsressurs og måten oppgavene

Politireserven er ment til å håndtere ble løst.

Vi er motiverte og engasjerte, og opplever tjenesten i Politireserven som svært meningsfull.

Utvalgets vurderinger

Utvalget som har utarbeidet NOU 2013:5 *Når det virkelig gjelder...* anbefaler å avvikle Politireserven. Utvalget legger til grunn følgende: ” *Politireserven har ikke vært i akutt innsats i den senere tid. De oppdrag den var tiltenkt å løse, kan i dag bedre utføres av andre. Når Staten pålegger borgerne tjenesteplikt til innsats til beste for samfunnet, er det en forutsetning at tjenesten fyller et reelt behov i samfunnet, noe som har vist seg ikke å ha vært tilfellet med Politireserven.* ”

Utvalget trekker frem at en åpenbar positiv side ved Politireserven er at den representerer den eneste forsterkningsressursen som er trent sammen med politiet på politioppdrag og muliggjør en eskalering av politiets egen organisasjon. Utvalget understreker at en svakhet er lav øvingshyppighet og gammelt, dårlig utstyr. Videre er terskelen for å be om bistand av sammensatte årsaker høy. Utvalget mener opprettholdelse av Politireserven vil kreve omlegging og økonomiske ressurser.

Våre vurderinger

Det er ikke slik at alle oppdrag krever bevæpning eller en militær tilnærming. Politireserven skiller seg fra Heimevernet på dette punktet. Politireserven har opplæring på bruk av maktmidler som står i forhold til hva oppdraget tilsier, basert på en sivil tilnærming. Politireserven har gjentatte ganger fått tilbakemeldinger på at vår tilnærming til publikum er smidig og folkelig, men at vi samtidig er sterke og klare når det er behov for dette. Å plassere militært grønnkledd personell i gatene kan både skremme og provosere publikum. Uniformert politi kan gi et ganske annerledes og mindre dramatisk inntrykk på publikum, som vil kunne være hensiktsmessig i mange situasjoner. Det er vår overbevisning at denne tilnærmingen til publikum ved akutte situasjoner i byene er svært viktig.

Alternativ til avvikling av Politireserven

Vi mener en omorganisering av Politireserven er en bedre løsning enn avvikling. En mulig modell for dette er måten Heimevernets innsatsstyrker er organisert, men selvsagt i mindre skala og med politifaglig innhold. Det må også vurderes hva som er mulig og ønskelig i forhold til ordninger for kompensasjon. Dagens antall på 820 reservister kan reduseres til eksempelvis om lag 150 personer. Alle disse må få oppdatert personlig utstyr som er lagret lett tilgjengelig i Oslo, samt nødvendig lags- og troppsutstyr. Øvingshyppigheten bør økes til 2 – 3 ganger i året, med skytegodkjenning hvert år. Det bør tilstrebes samtrening med politiet, sivilforsvaret, heimevernet og andre beredskapssetater.

Utvalget påpeker at Politireserven oppleves som noe uselvstendig i forhold til å foreta profesjonelle politifaglige vurderinger. Med ovennevnte organisering vil man kunne få en styrke med spisskompetanse som kan settes inn der hvor det måtte være behov, i situasjoner hvor Heimevernet og Sivilforsvaret ikke er trent for oppgaven. Politiet vil få en politifaglig forsterkningsressurs som i større grad kan opptre selvstendig og frigjøre politipersonell til andre krevende oppgaver. Innsatsområdet vil primært være Østlandsområdet ettersom det er der de mest kritiske objektene ligger, men bør ved behov kunne settes inn ved akutte situasjoner eller planlagte hendelser i hele Norge. Politireserven bør også kunne brukes ved større arrangement når det ikke er nok ordinært politimannskap. Det må presiseres at Politireserven aldri skal være noen erstatning for politiet, men en forsterkningsressurs som kan bistå med enklere politioppgaver.

Med utgangspunkt i organiseringen over må det også gjøres en endring av regelverk slik at anvendelsen av Politireserven blir enklere. Dagens ordning gjør at terskelen for anvendelse av Politireserven er høy. Videre er kunnskapen lav i forvaltningen og politietaten angående når Politireserven kan anvendes, og til hvilke oppgaver.

Det er vår mening at en reduksjon i antall mannskaper fra 820 til om lag 150, sammen med økt øvingshyppighet og bedre utstyr, totalt sett vil kunne gi en gjennomgripende bedre rustet og kompetent Politireserve med et kostnadsbilde som vil kunne være omtrent som i dag, det vil si om lag 3,5 mill. kroner. Samtidig vil dette kunne frigjøre vanlig politipersonell ved akutte situasjoner og planlagte hendelser til å ivareta mer politifaglig krevende oppgaver, noe som etter vår oppfatning vil være samfunnsøkonomisk lønnsomt.

Vår konklusjon og anbefaling

Politireservens tilnærming til oppdrag, og vår politifaglige trening *fyller et reelt behov i samfunnet, og kan ikke utføres bedre av andre*. Ingen andre i de statlige forsterkningsressursene trenes for sivile politifaglige oppgaver, og har ikke de riktige forutsetningene for å kunne bistå politiet.

Det er riktig at Politireserven øver for lite og har for dårlig utstyr, og det er riktig at terskelen for å be om bistand fra Politireserven er høy. Dette betyr ikke dermed at Politireserven bør avvikles. Vi mener verdien av å ha en forsterkningsressurs som er politifaglig trent og har en ikke-militær tilnærming til oppdragsløsning mer enn veier opp for de eventuelle kostnadene det vil ha å omorganisere Politireserven. Det vil være et alvorlig feiltrinn å avvikle Politireserven og på denne måten svekke totalberedskapen.

Oslo, 14. August 2013

Vi anbefaler at Politireserven beholdes, men omorganiseres til en mindre, men mer handlekraftig forsterkningsressurs, og at regelverket for anvendelse av Politireserven forenkles.

Med hilsen,

Thomas Ommen Hansen
Kontaktpunkt for gruppen

Adresse: Åsmosvingen 10, 2052 Jessheim
Telefon: 413 47 557
Epost: ommen.hansen@gmail.com

Oslo, 14. August 2013

Mottakere

Justis- og beredskapsdepartementet
Justiskomiteens medlemmer

Kopi

Politidirektoratet
Utrykningspolitiet
NRK
TV2
Aftenposten
VG
Dagbladet